

22. Про захист іноземних інвестицій [Електронний ресурс] : Закон України від 10.09.1991 № 1540а-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 246. – С. 616 (набрання чинності від 05.10.1991). – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1540%D0%B0-12>.
23. Ивасенко А.Г. Инвестиции: источники и методы финансирования: Учеб. пособие / А.Г. Ивасенко, Я.И. Никонова. – М. : Омега-Л, 2009. – 261 с.
24. Корецький О.М. Податкова політика як один із важелів інвестиційної діяльності держави [Електронний ресурс] / О.М. Корецький // Науковий вісник Академії муніципального управління: Зб. наук. праць. – Вип. 3, 2011. – Режим доступу : <http://ruh.znaimo.com.ua/index-26373.html?page=42>.
25. Подлевський А.А., Перев'язко Н.Ю. Податкове стимулювання інвестиційно-інноваційної діяльності в Україні / А.А. Подлевський, Н.Ю. Перев'язко // Проблеми раціонального використання соціально-економічного та природно-ресурсного потенціалу регіону: фінансова політика та інвестиції: Зб. наук. праць. – Вип. XVII. – № 4. – Київ, СЕУ / Рівне, НУВГП, 2011. – С. 48–55.
26. Клімова І.Г. Система інтересів учасників інвестиційного процесу / І.Г. Клімова // Інвестиції: практика та досвід. – 2009. – № 3. – С. 2–5.

Ильина А. О.

Київський національний торгово-економічний університет

ФОРМИРОВАНИЕ МЕХАНИЗМА ГОСУДАРСТВЕННОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ ИНВЕСТИЦИОННОГО ПРОЦЕССА В УКРАИНЕ

Резюме

Определена сущность государственного регулирования инвестиционного процесса. Исследованы теоретические вопросы формирования механизма государственного регулирования инвестиционного процесса. Перечислены методы и инструменты государственного регулирования инвестиционного процесса.

Ключевые слова: инвестиционный процесс, инвестиционная политика, инвестиционная политика государства, государственное регулирование экономики, государственное регулирование инвестиционного процесса.

Цуіна А. О.

Kyiv National University of Trade and Economics

FORMATION MECHANISM OF STATE REGULATION OF INVESTMENT PROCESS IN UKRAINE

Summary

The essence of the state adjustment of investment process was defined. The theoretical aspects of formation of a mechanism of the state adjustment of investment process were investigated. The methods and instruments of the state adjustment of investment process were listed.

Key words: investment process, investment policy, state investment policy, state adjustment of economy, state adjustment of investment process.

УДК 35.012.25

Кальницька М. А.

Львівська комерційна академія

МОДЕЛІ ТА ІНСТРУМЕНТАРІЙ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ

У даній статті розглядаються моделі соціального розвитку, в рамках яких забезпечується належний соціальний розвиток. На основі аналізу методичних підходів до оцінювання соціального розвитку держави автор зазначає, що кожен з них характеризуються як перевагами, так і недоліками. Відтак, найбільш доцільно застосовувати поєднання декількох підходів та методів дослідження, залежно від масштабів оцінювання, завдань, які при цьому ставляться, та фінансових і часових ресурсів.

Ключові слова: моделі, соціальний розвиток, соціальна сфера, методи, інструменти.

Постановка проблеми. Беззаперечно, що державна політика у будь-якій сфері реалізується через застосування сукупності інструментів, дій та заходів в рамках відповідних механізмів. Вони спрямовуються на зміну існуючого становища, якщо необхідні реформи, або на підтримання певних характеристик поточного стану розвитку. Традиційно регулюючі заходи мають адміністративний (встановлення прямих заборон чи обмежень) або економічний (стимулюючий) характер.

Світова практика накопичила доволі широку варіативність принципових підходів до моделювання

процесів розвитку. Потрібно визнати, що еталонним ще не став на сьогодні жоден із них, та всі вони засвідчили як безперечну ефективність, так і наявність недоліків і слабких місць. Все залежало від суспільно-політичної кон'юнктури, стану поточного соціально-економічного розвитку, фінансово-ресурсних можливостей держави, рівня розвитку та дієвості суб'єктів інституціонального середовища, ефективності реалізованих стратегічних і поточних планів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Зауважимо, що різні аспекти державного регулювання соціальних процесів та соціального розвитку

оглянуто в працях зарубіжних учених: Т. Веблена, Л. Ерхарда, Дж.М. Кейнса, А. Маршалла, А. Сміта, Дж. Стігліца, а також у працях вітчизняних учених та практиків: Л. Абалкіна, О. Амоші, О. Амосова, С. Бакуменка, С. Бандура, Д. Богині, В. Бодрова, В. Гейця, В. Гончарова, А. Дегтяря, М. Долішнього, С. Дорогунцова, В. Жернакова, С. Зінченка, О. Іваницької, О. Крюкова, В. Кудряшова, В. Куценко, О. Лазора, Е. Лібанової, А. Мерзляк, О. Новікової, В. Огаренка, Н. Пушкарської, І. Сироти, О. Скрипнюка, Р. Соболя, В. Шамрая тощо.

Метою наукової статті є розроблення теоретичного обґрунтування концептуальних моделей та механізмів регулювання соціального розвитку держави.

Виклад основних результатів дослідження. Моделі соціального розвитку, що застосовувалися в умовах вільного та відкритого ринку, назвали підходом структурної і функціональної варіативності до управління розвитком. Серед них – т. зв. американська модель, в основі якої детальне бюджетування і повноцінне фінансування усіх програм соціального розвитку на федеральному і центральному рівнях. Звичайно, що таку політику може собі дозволити заможна держава, але особливість цього підходу в тому, що складанню кошторисів витрат передують детальна робота із ідентифікації соціальних ризиків та загроз, сфер і джерел їх походження. Відповідно, фінансово-ресурсна підтримка спрямовується на передбачення та нейтралізацію можливих інцидентів чи негативних подій у царині соціального розвитку, тобто на превентивні дії.

Німецька модель передбачає здійснення заходів, спрямованих на максимальне упровадження конкурентних принципів у систему макроекономічного управління та функціонування інфраструктури усіх соціальних сфер, у той час як соціальна складова розвитку гарантується державою. На це чітко визначені бюджетні квоти, кошти яких формуються від податкових надходжень суб'єктів реального сектору економіки та численного сегменту суб'єктів малого підприємництва [1, с. 108].

Європейсько-кейнсіанська модель передбачає забезпечення належного рівня соціального розвитку суспільства за рахунок значного посилення ролі державного сектору в економіці, через який забезпечується раціональний розподіл господарських ресурсів та соціальних благ з одночасним контролем непередбачуваного впливу суспільно-політичних груп і приватних економічних інтересів. На думку автора, перехід до такої моделі мав би дещо вищу ефективність для вітчизняних реалій, аніж існуючі підходи в умовах поточного соціально-економічного розвитку держави.

Скандинавська модель базується на вищій пріоритетності соціального розвитку (в порівнянні з економічним) та забезпеченості населення за значної урядової ролі у цьому процесі за рахунок соціальних виплат, регулювання відносин зайнятості, політики доходів громадян та рівня якості життя. За такого принципу економічний та політичний потенціал об'єднуються навколо формування розгалуженої соціальної інфраструктури для комплексного надання соціальних послуг [1, с. 123].

Скандинавська модель одна з найбільш ефективних у плані соціального розвитку. Її впровадження потребує не лише достатнього фінансування програм та ефективного управління соціальним захистом, підтримкою і допомогою населення, вона

передбачає навіть зміну його ментальності відносно способу життя, структури витрат, охорони здоров'я і спорту, співвідношень між працею і відпочинком. Відтак, реалізація такого підходу – процес складний і довготривалий. Втім, на думку автора, принципи реалізації соціальної політики Швеції, Данії, Норвегії, Фінляндії та ін. держав можна апробувати під час відновлення соціально-економічного розвитку вітчизняних віддалених та сільських територій, малих населених пунктів тощо.

У моделі, що характерна для країн далекого сходу, робляться наголоси на ефективному використанні національного менталітету і забезпеченні внутрішньої соціальної безпеки, яка, своєю чергою, реалізується через суб'єкти підприємницької діяльності (як правило, корпорації та промислово-фінансові групи). Тобто соціальна підтримка, захист і допомога забезпечуються напряму суб'єктами господарювання, а не через механізм збору податків та їх бюджетного перерозподілу на соціальні трансферти. Така практика могла б бути застосованою й у нашій державі, але для цього ще не настільки розвинена система державного контролю (у т. ч. щодо оплати і безпеки праці) та соціальної відповідальності бізнесу.

Намісміть можемо констатувати, що на сьогодні для України, а також інших держав постсоціалістичного простору, які здійснили докорінну зміну системи господарювання, характерна модель поєднання заходів забезпечення соціальної стабільності шляхом використання на ці цілі обмеженого бюджетного ресурсу. І проблема в тому, що таким чином держава в достатній мірі не фінансує та не інвестує інноваційний тип розвитку економіки. При цьому частка населення, яка обслуговується в рамках соціальних програм, надмірно розширена. Це важка ноша для економічних агентів і держави. Але її скоротити без забезпечення адекватної зайнятості практично неможливо. Звідси взаємозалежність та взаємообумовленість найбільш складних проблем як соціального, так і економічного розвитку.

На думку автора, це доводить об'єктивність тези про те, що одноmomentно покращити ситуацію в соціальній сфері у транзитивних економіках неможливо. Має відбутися т. зв. еволюційна модернізація, що передбачає проходження окремих фаз модернізаційного розвитку. Зокрема, на першому етапі потрібно усвідомити пріоритетність державних та інших інвестицій у забезпечення інтелектуалізації національного господарства як основи поєднання інтересів освіти, науки, сектору досліджень та інновацій, бізнесу заради зміцнення конкурентоспроможності вітчизняних товарів та суб'єктів господарювання, що їх продукують.

Це дозволить накопичити первинний капітал соціального розвитку, який на наступному етапі має раціонально використовуватися через систему соціальної інституційної інфраструктури. Вже надалі можливі революційні реформістські зрушення у сферах пенсійного та медичного забезпечення, освіти, культури і мистецтва, соціально-трудових відносин та зайнятості.

Не заперечуємо й високої ефективності та практичної значимості й іншого, дещо протилежного підходу. Це неорганічна модель або т. зв. «доганяюча» чи політична модернізація, за якої головним ініціатором змін виступає держава, а не ринкові інститути чи їх середовище. Попри всім відомі загрози такої стратегії: вона має і переваги (передусім, відносно контрольованості, стабільності, державних гарантій тощо), але потребує ви-

будування грамотної системи суспільного контролю та усунення конфлікту інтересів держави і новостворених суспільно-громадських соціальних інститутів [2, с. 10].

У соціальній сфері розвиток в такому випадку стосується створення нових або перетворення діючих соціальних об'єктів та їх інфраструктури на більш сучасні, ефективні, раціональні та з вищим рівнем якості обслуговування населення, створення нових громадянських інститутів захисту і підтримки населення, контролю якості соціальних послуг, утворення сучасних соціальних систем і кластерів, приватно-державних структур.

Відомою є й форсована модель розвитку, за якої увага концентрується на змінах в одному чи декількох напрямках соціальної політики, де існують передумови для швидких і успішних реформ. Це стає прикладом для інших сфер, які, переймаючи досвід та ініціативу, також впроваджують їх. Але звернімо увагу на те, що в будь-якому разі основою успішної практичної реалізації цієї моделі є достатність інвестицій та інновацій. Це потрібно усвідомити, визнати та відшукати необхідний ресурс, що є слабким місцем аналізованого підходу.

Як вже зазначалося, обрання моделі державного управління розвитком соціальної сфери визначає принципи та механізми, а надалі й інструменти та засоби, які для неї прийнятні і дозволяють ефективно її імплементувати і розвинути, забезпечити високу соціально-економічну і суспільну ефективність (рис. 1).

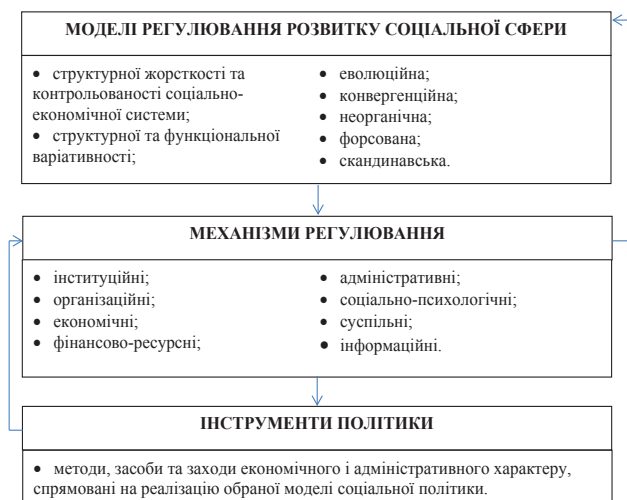

Рис. 1. Концептуальні моделі та механізми регулювання соціального розвитку держави

Джерело: авторська розробка

Впровадження ідей, філософії, а також досягнення мети і цілей обраної моделі для забезпечення соціального розвитку держави передбачає підбір можливих та відповідних механізмів, а в їх рамках – заходів та засобів. Так, метою застосування інституційних механізмів є удосконалення системи планування соціального розвитку та посилення фінансової і функціональної спроможності органів влади та місцевого самоврядування щодо його регулювання. Їх інструменти та засоби передбачають законодавче визнання необхідності стратегічного планування модернізації соціальної сфери, затвердження єдиного і прозорого механізму участі територіальних громад у розробці, реалізації програмних документів регіонального розвитку та контролю за їх виконанням, насамперед через надання ширших повноважень та відповідальності, доступу до ресурсів розвитку.

При цьому планування соціального розвитку передбачається у державній та регіональних стратегіях соціально-економічного розвитку, а розширення можливостей громадських організацій та об'єднань, інститутів громадянського суспільства, агенцій регіонального розвитку, місцевих бізнес-асоціацій (інституціоналізації представників громад як юридичних осіб) – у методичних рекомендаціях з їх створення і функціонування, а також інструктивних матеріалах щодо нормативно-правового, методичного, економічного забезпечення створення та діяльності таких недержавних соціальних інституцій.

Інституційним важелем соціального розвитку є також розробка методичних рекомендацій з стратегічного планування, методології оцінювання ресурсного потенціалу та можливих напрямів соціального розвитку. Першочергова увага могла б приділятися формуванню ефективного інституційного механізму державної підтримки інновацій у соціальних та дотичних до них сферах. Діюча за командно-адміністративної системи модель мала б поступитися інструментам інноваційного менеджменту, які зарекомендували свою успішність у розвинутих державах світу. Насамперед, це стосується поліпшення інвестиційного клімату через фінансування інфраструктурних соціальних проектів.

Зауважимо, що стимулювання активної участі територіальних громад у розробці і реалізації програм соціального розвитку може здійснюватися й шляхом запровадження різних форм співробітництва між органами державного управління, науково-дослідними установами, громадським сектором та представниками громад, проведення комунікативних заходів з гострих проблем соціально-економічного розвитку, цільового навчання представників органів місцевого самоврядування, розробки і впровадження програм медіа-освіти (створення спеціалізованого інтернет-ресурсу у відкритому доступі для усіх громадян) щодо нормативно-правового забезпечення, соціальної взаємодії та суспільної активності територіальних громад, у тому числі за підтримки програм і фондів ЄС, а також державних цільових програм.

У напрямі стимулювання активізації т. зв. соціального підприємництва може удосконалюватися планування і програмування його розвитку на різних рівнях за принципом проектно-грантової форми фінансування заходів та залучення страхової сфери до зниження рівня соціальних ризиків і забезпечення фінансування діяльності, покращення інституційно-правового забезпечення розширення можливостей суб'єктів господарювання до реалізації інвестиційних проектів і інноваційних програм, розширення можливостей функціонування мережі суб'єктів фінансово-інвестиційної підтримки соціального бізнесу.

Відомо, що в доповнення до інституціональних в державі можуть застосовуватися й організаційно-економічні механізми управління соціальним розвитком. Так, розвиток освітньої, медичної, культурної, спортивної, соціально-побутової та іншої інфраструктури залежить від реалізації комплексу засобів та важелів у межах організаційних механізмів. Дієвим тут може стати застосування механізмів державно-приватного партнерства з метою пошуку фінансово-інвестиційного забезпечення надання сукупності сучасних якісних соціальних послуг, розвитку інформаційно-комунікаційного забезпечення, інфраструктури. Для цього необхідне удосконалення процедури підготовки і реалізації проектів державно-приватного партнерства.

Таким, що потребує вирішення, є питання інвестиційної та ресурсної підтримки реалізації державних і приватних соціальних проектів. Виконання цього завдання передбачає здійснення фінансово-кредитної політики, орієнтованої на покращення доступності кредитних ресурсів для суб'єктів господарювання, що реалізують соціальні проекти, застосування таких економічних важелів, як зниження податкового тиску на підприємства, що реалізують інвестиційно-інноваційні проекти, зниження ставок податку на прибуток з метою спрямування резервних коштів на замовлені державою та спільні науково-дослідні й дослідно-конструкторські розробки, надання пільг за проектами, що виконуються за пріоритетними програмами, зарахування частини податку з прибутку на спеціальні рахунки з подальшим використанням на соціально значимі цілі.

Важливим інструментом є також реалізація інноваційно-інвестиційних проектів із залученням бюджетних коштів і фінансової підтримки з боку міжнародних організацій, зокрема – структурних фондів ЄС, з метою впровадження нових програм фінансування інновацій, орієнтованих на розвиток об'єктів соціальної, комунальної та інноваційної інфраструктури, зокрема реалізації низки проектів у сфері медицини та освіти, телекомунікаційних мереж, забезпечення доступу до соціальних послуг.

В межах економічних механізмів стимулювання соціального розвитку може реалізовуватися комплекс заходів, спрямованих на формування і ефективне використання соціального та інтелектуального капіталу. У цьому аспекті важливою може стати реалізація низки навчально-освітніх проектів і програм підвищення кваліфікації та навчання кадрів, орієнтованих на зниження рівня соціальної апатії населення, особливо на периферійних територіях, включаючи стимулювання розвитку соціального підприємництва та активізацію місцевих ініціатив, нарощування соціального капіталу на основі оптимізації взаємодії між господарюючими суб'єктами і домогосподарствами, поглиблення їх співробітництва з науковими установами та навчальними закладами, органами державної влади та місцевого самоврядування, бізнес-асоціаціями, торгово-промисловими палатами.

При формуванні інструментів організаційно-економічних механізмів соціального розвитку ідентифікуються інструменти, спрямовані на забезпечення диверсифікації та багатофункціонального розвитку господарських комплексів територій шляхом нарощування потужностей туристичної індустрії, сфери послуг, переробної та легкої промисловості, телекомунікаційних технологій. Має вирівнюватися соціальний розвиток та рівень якості життя населення, що користується благами, за якістю та кількістю максимально прирівняними до урбанізованих систем з ідентичними можливостями особистого (кар'єрного) розвитку та забезпечення достатку.

Інформаційні та соціально-психологічні механізми можуть застосовуватися з метою забезпечення інформаційно-консультаційної підтримки населення щодо соціально-психологічного та організаційно-професійного середовища їх життєдіяльності. Це дозволяє знизити рівень трансформаційних і трансакційних витрат, сприяє мінімізації проявів опортуністичної поведінки громадян, дозволяє подолати низку дисфункцій у роботі інститутів, які визначають ефективність функціонування соціальних комплексів на основі зростання якості їх людського і соціального капіталу, а також сприяє кращому фінансовому забезпеченню та розвитку інфраструктури соціальної сфери, дозволяє перетворити державу на територію, комфортну для проживання населення.

Висновки і пропозиції. Підсумовуючи аналіз методичних підходів до оцінювання соціального розвитку держави, зазначимо, що всі з них характеризуються як перевагами, так і недоліками. Відтак, найбільш доцільно застосовувати поєднання декількох підходів та методів дослідження, залежно від масштабів оцінювання, завдань, які при цьому ставляться, та фінансових і часових ресурсів. На думку автора, застосування інтегральних вимірювань доцільне для виявлення соціальних диференціацій, а також моніторингу динаміки зміни стану розвитку соціальної сфери; орієнтування на часткові групові показники більш слушне при цільовому спостереженні за станом розвитку окремих сегментів соціальної сфери; визначення комплексних одиничних індексів доречно для порівняння місця України у рейтингах країн за станом соціального розвитку.

Список літератури:

1. Куценко В.І. Соціальна сфера: реальність і контури майбутнього (питання теорії і практики) : монографія / [За наук. ред. Б.М. Данилишина] / РВПС України НАН України. – Ніжин : ТОВ «Видавництво «Аспект-поліграф», 2008. – 818 с.
2. Макара О.В. Формування моделі соціально орієнтованого регулювання національної економіки : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д.е.н. за спец. 08.00.03 – організація та управління національною економікою / Макара О.В. – Тернопіль : ТНЕУ, 2013. – 40 с.

Кальницькая М. А.

Львовская коммерческая академия

МОДЕЛИ И ИНСТРУМЕНТАРИЙ ГОСУДАРСТВЕННОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ СОЦИАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ ГОСУДАРСТВА

Резюме

В данной статье рассматриваются модели социального развития, в рамках которых обеспечивается надлежащее социальное развитие. На основе анализа методических подходов к оценке социального развития государства автор отмечает, что каждый из них характеризуется как преимуществами, так и недостатками. Следовательно, наиболее целесообразно применять сочетание нескольких подходов и методов исследования, в зависимости от масштабов оценки, задач, которые при этом ставятся, и финансовых и временных ресурсов.

Ключевые слова: модели, социальное развитие, социальная сфера, методы, инструменты.

Kalnytska M. A.

Lviv Academy of Commerce

MODELS AND TOOLS OF GOVERNMENT REGULATION OF STATE SOCIAL DEVELOPMENT

Summary

This article discusses the social development model under which ensured proper social development. Based on the analysis of systematic approaches to evaluating social development, the author notes that each of them characterized by both advantages and disadvantages. Therefore, the most appropriate to apply a combination of several approaches and research methods, depending on the scale of assessment tasks are thus treated, and financial and time resources.

Key words: model, social development, Social Issues, methods and tools.

УДК 338.2

Камбур О. Л.

Петрищенко Н. А.

Одеська державна академія будівництва та архітектури

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В УКРАЇНІ

Досліджено питання актуальності впровадження концесійних угод в Україні. Виявлено проблеми, що супроводжують їх застосування. Розглянуто алгоритм моніторингу виконання концесійних угод та подано рекомендації щодо нівелювання дії негативних факторів.

Ключові слова: державно-приватне партнерство, концесії, концесійні угоди, держава, рентабельність, соціальна ефективність.

Постановка проблеми. Сучасному суспільству притаманне постійне ускладнення соціально-економічних взаємозв'язків, через яке державі стає все складніше виконувати свої функції, у тому числі підтримку суспільно значущих об'єктів, експлуатація яких потребує значних бюджетних коштів.

В Україні процес трансформації цих зв'язків пов'язаний з кардинальними перетвореннями у відносинах власності та формуванням інноваційно-інвестиційного середовища. Тому особливої актуальності набуває розробка та вдосконалення нових форм взаємовідносин між суб'єктами господарювання, зокрема тих, які побудовані на концесійних угодах. Розвиток державно-приватного партнерства (ДПП) надає можливість залучити приватний капітал у розвиток об'єктів інфраструктури та створити сприятливі умови інвестування. Для активізації концесійної діяльності треба її забезпечити комплексною підтримкою з боку держави.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням питань концесійної діяльності в Україні займалися багато науковців. Серед них: В. Полтавець, О. Григоров, Р. Джумагельдієва, О. Зельдіна, Л. Ніколаєва, С. Сосна, Є. Сич, О. Романенко, О. Медведєва, А. Биканова тощо. Серед іноземних вчених слід відмітити В. Варнавського, Б. Ландау, Л. Талю, В. Шретера, І. Бернштейна та інших.

Науковцями сформульовані основні принципи та організаційно-правові засади взаємодії державних партнерів з приватним бізнесом. Основними напрямками для використання концесійних угод признано концесію існуючого об'єкту, відновлення об'єкту та його використання, а також будівництво об'єкту та його використання.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Недостатньо вивчено мотиваційні стимули як з боку держави, так і приватного сектору, не сформульовано принципи аналізу іс-

нуючих концесійних угод, потребує удосконалення методика оцінки вигод та витрат концесійних проектів в довгостроковому періоді. Існуючі розрахунки базуються на закордонному досвіді та не враховують особливості впровадження концесій в Україні.

Мета статті. Метою статті є визначення сутності та значимості концесії як спеціального режиму господарювання, а також дослідження основних принципів аналізу концесійної діяльності та супроводжуючих мотиваційних заходів з боку держави. З урахуванням поставленої мети основними завданнями дослідження є визначення характерних ознак концесії; аналіз можливостей встановлення сприятливих умов для концесійних угод та визначення основних факторів впливу.

Виклад основного матеріалу. Під державно-приватним партнерством розуміється співробітництво між державними партнерами в особі відповідних державних органів та юридичними особами, крім державних та комунальних підприємств, або фізичними особами [1].

У «Зеленій книзі про державно-приватне партнерство», що була прийнята в рамках Євросоюзу [2, с. 6], було визначено два типа такого партнерства:

- договірний характер партнерства, відповідно до якого приватній особі за виконану роботу чи надані послуги гарантується винагорода від публічної організації або/чи безпосередніх користувачів, і це регулюється директивами щодо проведення публічних тендерів;

- інституційний характер передбачає можливе формування нової юридичної особи, співзасновниками якої є публічна і приватна організації.

До ознак державно-приватного партнерства належать:

- забезпечення вищих техніко-економічних показників ефективності діяльності, ніж у разі здійснення такої діяльності державним партнером без залучення приватного партнера;